

Valencia

BY PAOLA ŽUPAN

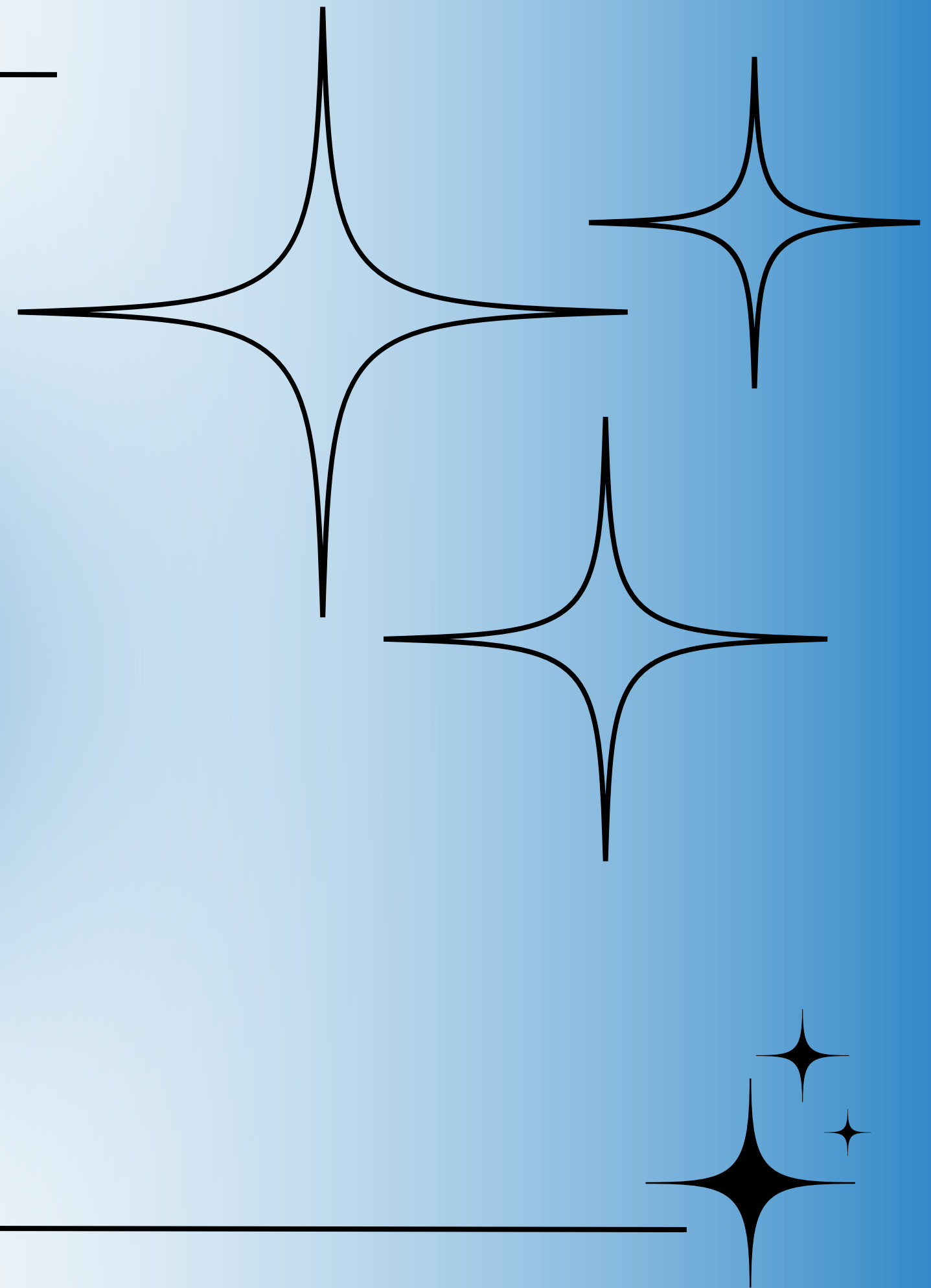
■ **Smještaj grada u prostoru**

■ **Povijesni razvoj grada**

■ **Obilježja grada danas**

■ **Kultura i znamenitosti grada**

■ **Zanimljivosti**

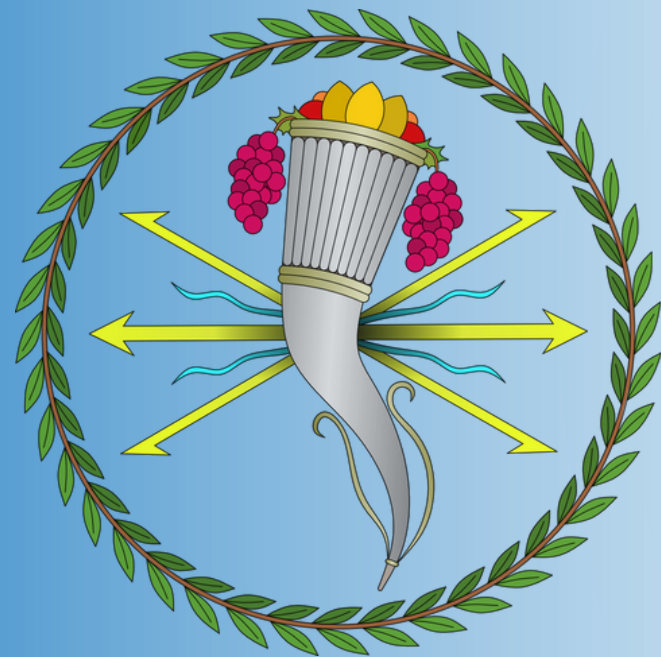

Smještaj grada u prostoru

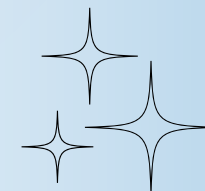
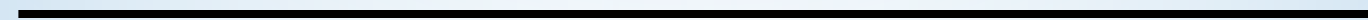
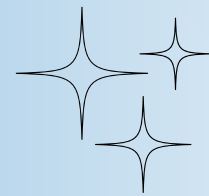
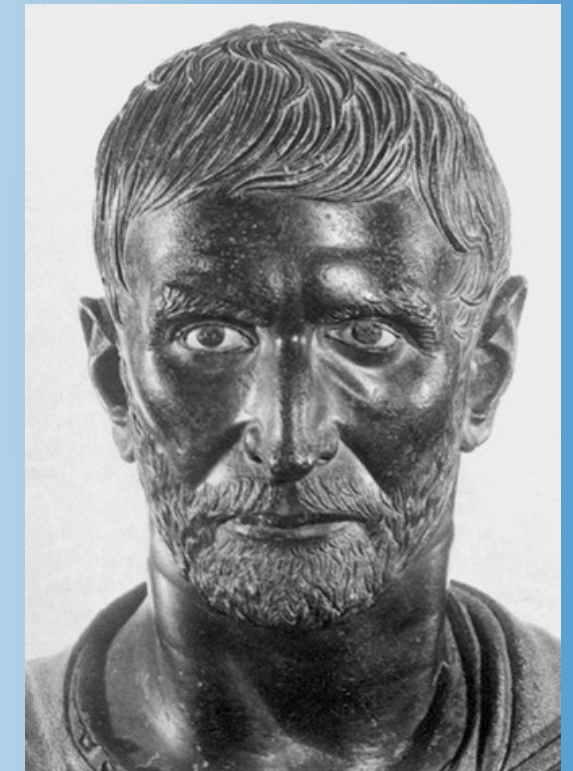
VALENCIA SE NALAZI NA ISTOKU ŠPANJOLSKE, NA OBALI SREDOZEMNOG MORA POZNATOJ KAO COSTA DEL AZAHAR. SMJEŠTENA JE U PLODNOJ RAVNICI HUERTA DE VALENCIA, NA OBALI RIJEKE TURIA. IMA ZNAČAJAN POMORSKI POLOŽAJ, POSEBNO PREMA OBLIŽNIM OTOCIMA BALEARIMA. VALENCIA IMA MEDITERANSKU KLIMU S TOPLIM SUHIM LJETIMA I BLAGIM ZIMAMA.

Povijesni razvoj grada

**VALENCIJU JE OSNOVAO RIMSKI
KONZUL JUNIJE BRUT KAO
VALENTIA EDETANORUM 137. PR.
KR. GRAD SE NALAZIO U RIMSKOJ
VOJNOJ KOLONIJI EDETIJI U
PROVINCiji HISPANIA
TARRACONENSIS. NAZVAN JE
PREMA LATINSKOJ RIJEČI ZA
VRIJEDNOST "VALENTIA". NAKON
PADA RIMSKOG CARSTVA SU
GRADOM VLADALI VIZIGOTI.**

714. GODINE SU VALENCIJU MIRNIM PUTEM ZAUZELI ARAPI. ONI SU GRAD NAZVALI BALANSIYA I BIO JE JEDAN OD ZNAČAJNIJIH OBRTNIČKIH CENTARA POZNAT PO PROIZVODNJI PAPIRA, SVILE, KERAMIKE I STAKLA. IZ ARAPSKOG VREMENA SU DO DANAS SAČUVANE BROJNE GRAĐEVINE (DANAŠNJI TORANJ KATEDRALE JE BIO MINARET DŽAMIJE). 1094. JE VALENCIJU NAKON BITKE ZAUZEO POZNATI KRŠĆANSKI RATNIK RODRIGO DÍAZ DE VIVAR POZNATIJI KAO EL CID. ON JE DŽAMIJE PRETVARAO U CRKVE I HTIO VALENCIJU PRETVORITI U KRŠĆANSKI CENTAR. NAKON NJEGOVE SMRTI 1099. GODINE JE GRADOM VLADALA NJEGOVA UDOVICA DO 1102. GODINE KAD SU GA PONOVO OSVOJILI ARAPI ALMORAVIDI. 1238. JE VALENCIJU ZAUZEO ARAGONSKI KRALJ JAKOV I. ARAGONSKI I STVORIO VALENCIJSKO KRALJEVSTVO UNUTAR KRALJEVSTVA ARAGON. IZ GRADA JE PROTJERANO 50 000 ARAPA.

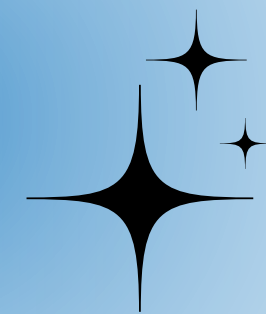
Kastilija

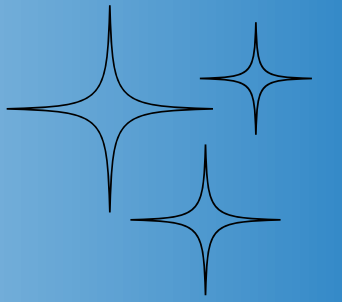
Aragon

U KASNIJEM RAZDOBLJU VALENCIA POSTAJE JEDAN OD NAJZNAČAJNIJIH GRADOVA NA SREDOZEMLJU. TAMO JE OSNOVANA PRVA TISKARA NA PIRENEJSKOM POLUOTOKU I 1478. JE TISKANA PRVA BIBLIJA NA LOKALNOM VALENCIJSKOM NARJEČJU. KRAJEM 15. ST. SU UJEDINJENE KRALJEVINE ARAGON I KASTILJA I STVORENA JE ŠPANJOLSKA. 1706. SU TIJEKOM RATA ZA ŠPANJOLSKO NASLJEĐE VALENCIJU ZAUZELI ENGLEZI. NAKON NJIHOVOG ODLASKA JE ŠPANJOLSKI KRALJ UKINUO POVLASTICE KOJE JE VALENCIA IMALA JER JE U RATU BILA PROTIV KRALJA. 1811. JU JE ZAUZEO NAPOLEONOV GENERAL SUCHET.

TIJEKOM ŠPANJOLSKOG
GRAĐANSKOG RATA JE VALENCIJA
BILA NA STRANI REPUBLIKANACA,
TE JE JEDNO VRIJEME U NJOJ BILO
SJEDIŠTE VLADE. NAKON RATA JE
FRANCISCO FRANCO UČVRSTIO
REPRESIJU PROTIV GRADA, TE JE
ZABRANIO SVAKU UPOTREBU
VALENCIJSKOG NARJEČJA. NAKON
POVRATKA DEMOKRACIJE **1982.** SE
OBNAVLJA SAMOUPRAVA
VALENCIJSKE ZAJEDNICE I
VALENCIJSKO NARJEČJE ULAZI U
SLUŽBENU UPOTREBU KAO DRUGI
SLUŽBENI JEZIK. **2006.** JE
VALENCIJU POSJETIO **PAPA**
BENEDIKT XVI. I PROSLAVIO
SVJETSKI DAN OBITELJI.

Obilježja grada danas

VALENCIA JE GLAVNI GRAD AUTONOMNE ZAJEDNICE VALENCIJE I TREĆA NAJNASELJENIJA OPĆINA U ŠPANJOLSKOJ, SA **791.413 STANOVNIKA**. TAKOĐER JE I GLAVNI GRAD ISTOIMENE POKRAJINE. ŠIRE URBANO PODRUČJE KOJE TAKOĐER OBUHVAĆA SUSJEDNE OPĆINE IMA OKO 1,6 MILIJUNA STANOVNIKA, ČINEĆI JEDNO OD GLAVNIH URBANIH PODRUČJA NA EUROPSKOJ STRANI SREDOZEMNOG MORA.

GRADSKA LUKA PETA JE
NAJPROMETNIJA KONTEJNERSKA
LUKA U EUROPI I DRUGA
NAJPROMETNIJA KONTEJNERSKA
LUKA NA SREDOZEMNOM MORU.
GRAD JE RANGIRAN KAO **GAMMA-
LEVEL GLOBALNI GRAD** OD STRANE
MREŽE ZA ISTRAŽIVANJE
GLOBALIZACIJE I SVJETSKIH
GRADOVA. ZBOG SVOJE DUGE
POVIJESTI, VALENCIA IMA BROJNE
PROSLAVE I TRADICIJE, KAO ŠTO SU
FALLES, KOJE JE 1965. PROGLASIO
FESTAMA OD NACIONALNOG
TURISTIČKOG INTERESA ŠPANJOLSKE,
A **UNESCO** IH JE U STUDENOM 2016.
PROGLASIO NEMATERIJALNOM
KULTURNOM BAŠTINOM. GODINE
2022. GRAD JE PROGLAŠEN ZA
NAJBOLJE SVJETSKO ODREDIŠTE ZA
ISELJENIKE, NA TEMELJU KRITERIJA
KAO ŠTO SU KVALITETA ŽIVOTA I
PRISTUPAČNOST. JOAN RIBÓ IZ
COMPROMÍSA GRADONAČELNIK JE
VALENCIJE OD 2015. GODINE.

Kultura i znamenitosti grada

VALENCIA JE MEĐUNARODNO POZNATA PO FALLESU (LES FALLES), LOKALNOM FESTIVALU KOJI SE ODRŽAVA U OŽUJKU, KAO I PO PAELLI VALENCIANI, TRADICIONALNOJ VALENCIJSKOJ KERAMICI, IZRADI TRADICIONALNE NOŠNJE I ARHITEKTURI GRADA UMJETNOSTI I ZNANOSTI KOJU JE DIZAJNIRAO SANTIAGO CALATRAVA I FÉLIX CANDELA.

TU SU I BROJNE DOBRO OČUVANE TRADICIONALNE KATOLIČKE SVEČANOSTI TIJEKOM CIJELE GODINE.

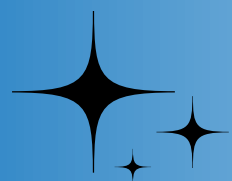
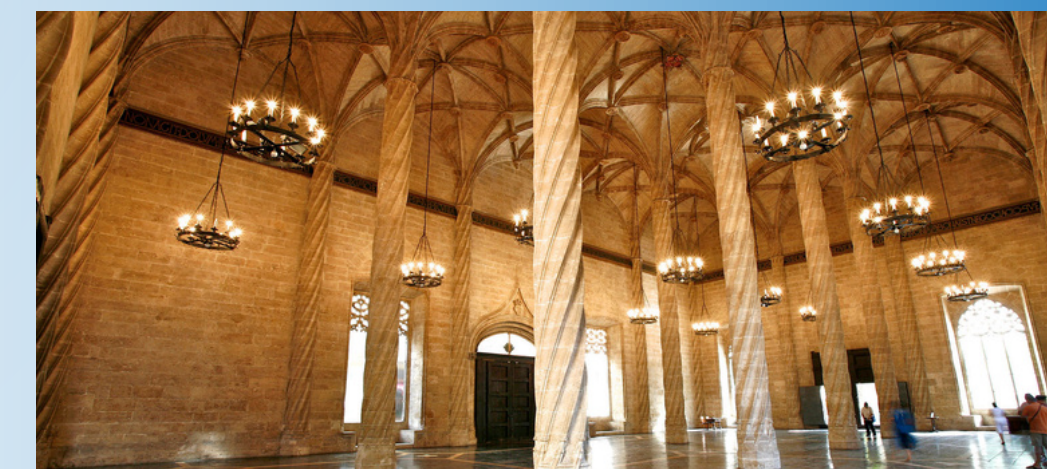
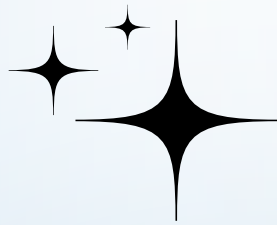
VALENCIA JE NEKOĆ BILA MJESTO ODRŽAVANJA **GRAND PRIX EUROPE FORMULE 1**, PRVI PUT DOMAĆIN DOGAĐAJA 24. KOLOVOZA 2008., ALI JE ODBAČEN NA POČETKU SEZONE GRAND PRIX-A 2013., IAKO SE I DALJE ODRŽAVA GODIŠNJA MOTO GP UTRKA NA STAZI RICARDO TORMO.

SVEUČILIŠTE U VALENCIJI (SLUŽBENO **UNIVERSITAT DE VALÈNCIA ESTUDI GENERAL**) OSNOVANO JE 1499., JEDNO JE OD **NAJSTARIJIH PREŽIVJELIH SVEUČILIŠTA U ŠPANJOLSKOJ I NAJSTARIJE SVEUČILIŠTE U VALENCIJSKOJ ZAJEDNICI**. BILO JE NAVEDENO KAO JEDNO OD ČETIRI VODEĆA ŠPANJOLSKA SVEUČILIŠTA NA ŠANGAJSKOJ AKADEMSKOJ LJESTVICI SVJETSKIH SVEUČILIŠTA 2011.

GODINE 2012. **BOSTONSKI BERKLEE COLLEGE OF MUSIC** OTVORIO JE SATELITSKI KAMPUS U PALAU DE LES ARTS REINA SOFIA, SVOJ PRVI I JEDINI **MEĐUNARODNI KAMPUS IZVAN SAD-A**. OD 2003. VALENCIA JE TAKOĐER DOMAĆIN GLAZBENIH TEČAJEVA MUSIKEONA, VODEĆE GLAZBENE INSTITUCIJE U ŠPANJOLSKOM GOVORNOM PODRUČJU.

GLAVNI SPOMENICI UKLJUČUJU
KATEDRALU U VALENCIJI, TORRES DE
SERRANS, TORRES DE QUART, LONJA DE
LA SEDA (KOJU JE UNESCO PROGLASIO
SVJETSKOM BAŠTINOM 1996.) I CIUTAT
DE LES ARTS I LES CIÈNCIES (GRAD
UMJETNOSTI I ZNANOSTI), KULTURNI I
ARHITEKTONSKI KOMPLEKS ZASNOVAN
NA ZABAVI KOJI SU DIZAJNIRALI
SANTIAGO CALATRAVA I FÉLIX
CANDELA. MUSEU DE BELLES ARTS DE
VALÈNCIA ČUVA VELIKU ZBIRKU SLIKA
OD 14. DO 18. STOLJEĆA, UKLJUČUJUĆI
DJELA VELÁZQUEZA, EL GRECA I GOYE,
KAO I VAŽNU SERIJU GRAVURA
PIRANESIJA. INSTITUT VALENCIÀ D'ART
MODERN (VALENCIJSKI INSTITUT
MODERNE UMJETNOSTI) SADRŽI STALNE
ZBIRKE I PRIVREMENE IZLOŽBE
SUVREMENE UMJETNOSTI I
FOTOGRAFIJE. [107]

Zanimljivosti

VALENCIA JE IMALA ČAST BITI GLAVNI GRAD 11 MJESECI TIJEKOM ŠPANJOLSKOG GRAĐANSKOG RATA, GLAVNI GRAD JE PREMJEŠTEN IZ MADRIDA U VALENCIJU 1936. TO JE BILA KRATKOROČNA MJERA ZA ZAŠTITU MADRIDA OD NAPADA FRANKISTA. IAKO KRATKOG VIJEKA, KAPITAL JE UČINIO VELIKA ČUDA ZA VALENCIJU - EKONOMSKI I DRUŠTVENO.

VALENCIA JE SVJETSKA PRIJESTOLNICA DIZAJNA 2022

VALENCIA IMA ZAPANJUJUĆU MJEŠAVINU POVIJESNE I URBANE ARHITEKTURE KOJOJ SE SVIJET VEĆ STOLJEĆIMA DIVI. STOGA NE ČUDI ŠTO JE GRAD IZABRAN ZA SVJETSKU PRIJESTOLNICU DIZAJNA.

VALENCIA IMA NAJVEĆI AKVARIJ U EUROPI

L'OCEANOGRÀFIC NIJE SAMO NAJVEĆI AKVARIJ U EUROPI NEGO I JEDAN OD NAJVEĆIH NA SVIJETU. AKVARIJ PRIMA GOTOVO 2 MILIJUNA POSJETITELJA GODIŠNJE I DOM JE ZA 45 000 ŽIVOTINJA KOJE PRIPADAJU 500 RAZLIČITIH VRSTA. MOŽETE PRONAĆI BELUGA KITOVE, PINGVINE, PTICE, GMAZOVE I JOŠ MNOGO TOGA.

U VALENCIJI JE OSNOVANA PRVA PSIHIJATRIJSKA BOLNICA U VRIJEME DOK SU PSIHIJATRIJSKI PACIJENTI BILI TRETIRANI NEHUMANO ILI SU PROLAZILI KROZ EGZORCIZME, VALENCIA JE NAPRAVILA VELIKI NAPREDAK OSNIVANJEM PRVE SVJETSKE PSIHIJATRIJSKE BOLNICE. BOLNICA DE IGNOSCENTS FOLLS E ORATS PRIMILA JE PACIJENTE 1410. GODINE I POČELA MIJENJATI NAČIN NA KOJI LJUDI PRISTUPAJU PSIHIJATRIJSKIM PACIJENTIMA.

VALENTINOVO SE SLAVI 9. LISTOPADA UMJESTO 14. VELJAČE, VALENCIA SLAVI DUH VALENTINOVA 9. LISTOPADA, KOJI JE POZNAT I KAO DAN SVETOG DIONA. OBIČNO ĆE MUŠKARCI POKLONITI ŽENAMA MARCIPAN U OBLIKU VOĆA PREKRIVEN SVILENIM RUPČIĆEM (MOCADORÀ).

VATIKAN PRIZNAJE VALENCIJU KAO GRAD SVETOG GRALA POZNAJETE LI SVETI GRAL - ČAŠU IZ KOJE JE ISUS PIO ZA VRIJEME POSLJEDNJE VEČERE? VJERUJE SE DA JE SVETI GRAL U VALENCIJI, MEĐU OSTALIM GRADOVIMA KOJI SE BORE ZA OVU TITULU, UKLJUČUJUĆI JERUZALEM I RIM.

HVALA NA PAŽNJI